

SÅ GÅR DET FÖR SKOGSINDUSTRIN

Om den svenska pappers-, massa- och sågverksindustrin
December 2011

Kvartalsrapporten – Så går det för skogsindustrin

”Så går det för skogsindustrin” är en kvartalsredogörelse för utvecklingen och läget för skogsindustrin och dess delbranscher sågverks-, massa- och pappersindustrin. Informationen baseras på officiell statistik och på Skogsindustriernas statistik. Kvartalsrapporten kommer ut fyra gånger per år och riktar sig till en bred läsekrets av beslutsfattare, journalister, analytiker och andra intressenter.

Rapporten finns även på: www.skogsindustrierna.org/Sa_gar_det_for_skogsindustrin

Sammanfattning

- Produktionen av sågade trävaror och papper är lägre än förra året, efter successiv inbromsning.
- Produktionen av massa är på oförändrad nivå, men med en successiv inbromsning.
- Exportvärdet för skogsindustriprodukter sjönk under tredje kvartalet, med en marginell ökning för de första tre kvartalen ackumulerat. Exportökningen är därmed lägre än för den totala svenska varuexporten.
- Exportvärdet för papper har ökat medan det har gått tillbaka för sågade trävaror och är lika som förra året för massa under de första tre kvartalen 2011.
- Investeringarna i massa- och pappersindustrin har ökat starkt under 2011. Investeringarna är i huvudsak miljö- och energirelaterade. Flera satsningar avser omställning till produkter med stabilare efterfrågan och bättre lönsamhet eller för ökad flexibilitet i produktionen.
- I sågverken går investeringarna tillbaka efter stora satsningar under 2010. Investeringarna avser olika former av effektiviseringar och moderniseringar i sågverken.
- Antalet anställda fortsätter att minska i sågverks-, massa- och pappersindustrin.
- Omfattande aviseringar om personalneddragningar, särskilt i sågverksindustrin, till följd av bristande lönsamhet.
- Nedläggningar av sågverk har ökat 2011.
- Flera aktörer sänker priserna på sågtimmer och massaved.

Sågade trävaror

- Lägre produktion än förra året.
- Produktionsinskränkningar genomförs för att balansera marknaden.
- Exporten bromsar in.

Papper & Massa

- Pappersproduktionen är lägre än förra året.
- Fortsatt svag efterfrågan i Europa.
- Sveriges pappersexport till EU har gått tillbaka, men har ökat till Asien, bland annat Kina och Japan.
- Massamarknaden är fortsatt svag.
- Prissänkningar på massa sedan i juni.
- Produktionen i Sverige har bromsat in.
- Exporten av massa är lägre än förra året, pappersexporten är på oförändrad nivå.

Innehållsförteckning

- Sågade trävaror, s. 2
- Massa, s. 5
- Paper, s. 7
- Råvara: Sveriges export och import av sågtimmer och massaved, s. 10
- Sysselsättning, s. 11
- Exportvärde, s. 12
- Investeringar, s. 13

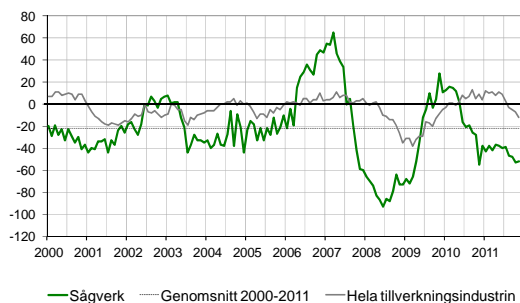
Alla jämförelser avser samma period föregående år om inte annat anges.

Sågade trävaror

- **Lägre produktion än förra året.**
- **Produktionsinskränkningar genomförs för att balansera marknaden.**
- **Exporten bromsar in.**

Sågverken, liksom övriga skogsindustrin, påverkas av avmattningen i konjunkturen och den finansiella oron som medfört ökad osäkerhet om den framtida utvecklingen. Byggbranschen, som är viktig för sågverken, berörs av allmänt försämrat konjunkturläge och även direkt av statskuldkriser i vissa euro-länder eftersom en stor del av byggandet är offentligt.

Förtroendeindikatorn samt genomsnitt "Sågverk och träimpregneringsindustri" 2000–november 2011



Källa: Konjunkturinstitutet

Produktionen av sågade trävaror i de stora producentländerna har överstigit konsumtionen, vilket lett fram till ett överutbud och prispress på färdigprodukter. Produktionsinskränkningar har

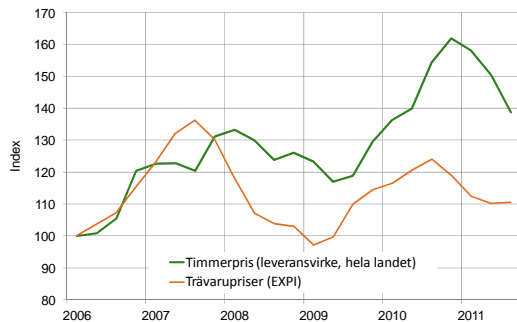
inletts för att förhindra lageruppyggnad och balansera marknaden.

Den samlade bedömningen blir att situationen har försämrats sedan förra kvartalsrapporten i september. Det framgår också av Konjunkturinstitutets förtroendeindikator för sågverk (Konjunkturinstitutets barometerenkät november 2011) som ligger under både tillverkningsindustrin totalt och under sitt långsiktiga genomsnitt. Indikatorn tyder på en fortsatt försvagning den närmaste tiden i utvecklingen för sågverken. Enligt barometerenkäten anser hälften av sågverken att lagren är för stora, och hela 80 procent att orderstocken är för liten.

Timmerpriserna har stigit mer än trävarupriserna

Diagrammet nedan visar hur trävarupriserna i svenska kronor har utvecklats jämfört med timmerpriserna. Timret, som står för över 60 procent av sågverkens kostnader, har stigit betydligt mer än trävarupriserna. Skillnaden har ökat snabbt sedan 2009, och denna utveckling är inte långsiktigt hållbar för sågverken. Sedan början av året har dock sågtimmerpriserna sänkts, men även färdigvarupriserna har sjunkit och gapet mellan utvecklingen av råvarupriset och färdigvarupriset är fortfarande stort. Enligt Konjunkturbarometern väntar 84 procent av sågverken att priset på färdigvaror ska sjunka, vilket kommer att pressa lönsamheten ytterligare.

Prisutveckling för trävaror (exportprisindex) samt timmer fritt skogsbilväg 2006–2011

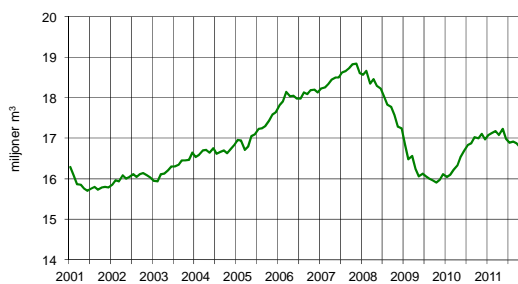


Källa: SCB och Skogsstyrelsen, bearbetning av Skogsindustrierna

Produktionstakten lägre än förra året

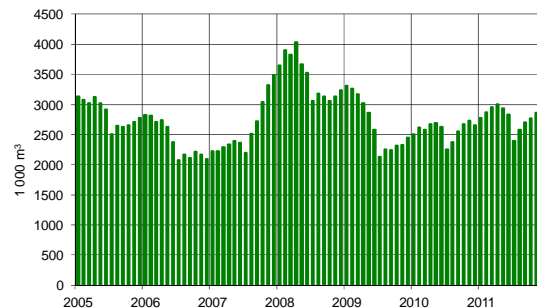
Under januari till november 2011 producerades drygt 15,6 miljoner kubikmeter sågade trävaror i Sverige – en minskning med en procent. I november var dock produktionen fyra procent lägre, och sedan mitten av året är trenden att produktionen bromsar in. Flera sågverk har genomfört eller planerar produktionsinskränkningar för att balansera marknaden.

Produktion av sågade trävaror i Sverige 2000–november 2011, glidande 12 månader



I det rådande konjunkturläget finns risk för alltför stor lageruppbyggnad. I följande diagram visas att lagret i Sverige sjönk starkt i juli, för att därefter öka. Detta är ett normalt säsongs-mönster. Varulagret hos de svenska sågverken var i slutet av november fem procent högre än samma tid förra året. Produktionstakten visar att sågverken är angelägna om att begränsa lageruppbyggnaden i det osäkra konjunkturläget.

Lagret av sågade trävaror vid sågverk januari 2005–november 2011



Exporten bromsar in

Även exporten av sågade trävaror bromsar successivt in. Under de tre första kvartalen 2011 ökade exportleveranserna från svenska sågverk med en procent. Det är en inbromsning från en ökningstakt på fyra procent första halvåret, och under tredje kvartalet minskade exportleveranserna med nära fyra procent jämfört med tredje kvartalet 2010.

Leveranserna till Europa har stigit med en procent till och med september i år, en halvering av ökningstakten sedan juni. Det är euromarknaderna i västra Europa som gått volymmässigt bäst.

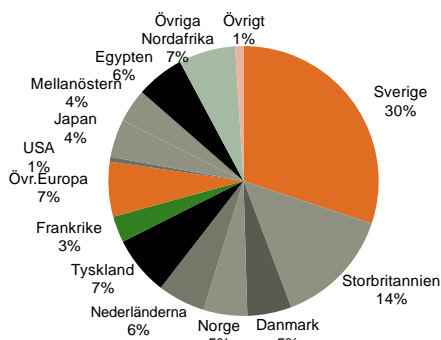
Även till Mellanöstern och Japan har volymerna ökat under året. Det är dock bara till Mellanöstern som exporttillväxten har stigit.

Exporterad volym sågade och hyvlade trävaror januari–september 2011 samt procentuell förändring

	Sågat och hyvlat (1000 m ³)	Förändring jämfört med förra året
Storbritannien	1780	-6 %
Danmark	670	1 %
Norge	660	-4 %
Nederländerna	710	8 %
Tyskland	900	13 %
Frankrike	400	6 %
Övr. Europa	830	3 %
Europa totalt	5950	1 %
USA	70	32 %
Japan	570	13 %
Mellanöstern	510	19 %
Egypten	720	-14 %
Övr. Afrika	860	-4 %
Övrigt	120	18 %
Totalt	8800	1 %

Källa: SCB. Volymen avrundade till närmaste 10 000 m³.

Svenska sågverks leveranser januari–september 2011, fördelning per marknad



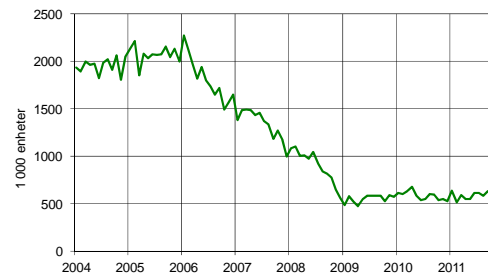
Källa: SCB, Skogsindustrierna

Minskat byggande i västvärlden

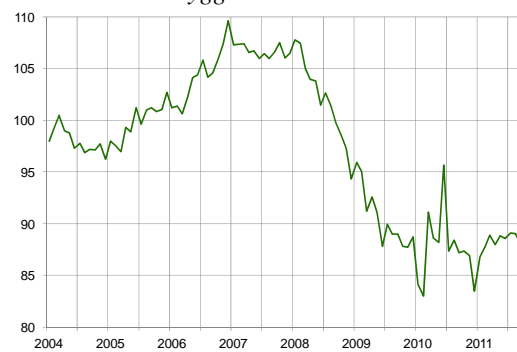
Byggandet är den viktigaste drivkraften för träprodukter. I EU och USA har byggandet sjunkit mycket kraftigt (se kvartalsrapporten från

september). I USA kan en återhämtning ha påbörjats, men från en mycket låg nivå.

USA: Antalet påbörjade bostäder 2004–2011 Årstakt



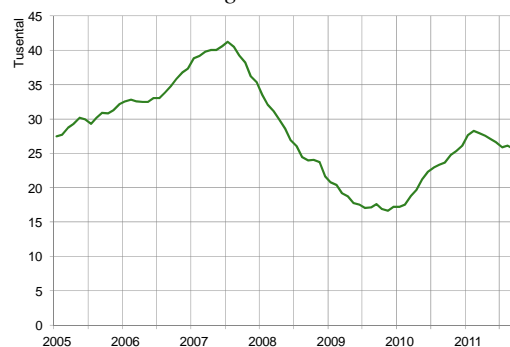
EU: Husbyggnadsindex 2004–2011



Källa: Eurostat

I Sverige var återhämtningen av påbörjade bostäder stark under 2010, men sedan början av 2011 har tillväxten brutits, vilket framgår av nedanstående diagram.

Sverige: Antalet påbörjade bostäder 2005–2011, 12 månaders glidande medelvärde



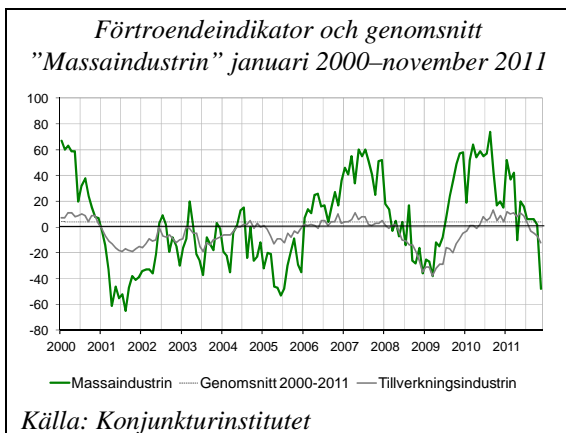
Källa: BI, Skogsindustrierna

Massa

- Massamarknaden är fortsatt svag.
- Prissänkningar på massa sedan i juni.
- Produktionen i Sverige har bromsat in.
- Exporten är lägre än förra året.

Massamarknaden har fortsatt att försvagas under hösten. Producentlagren har stigit och priserna har fortsatt att falla.

Förtroendeindikatorn för massaindustrin har sjunkit sedan början av 2011, och visar stort fall under de senaste två månaderna, enligt Konjunkturinstitutets barometerenkät från november. Indikatorn ligger nu lika lågt som under finanskrisen 2008-2009, och avsevärt lägre än för tillverkningsindustrin totalt. Ordergången har sjunkit och färdigvarulagren bedöms som för stora.



Produktion och leveranser av massa¹ har bromsat in

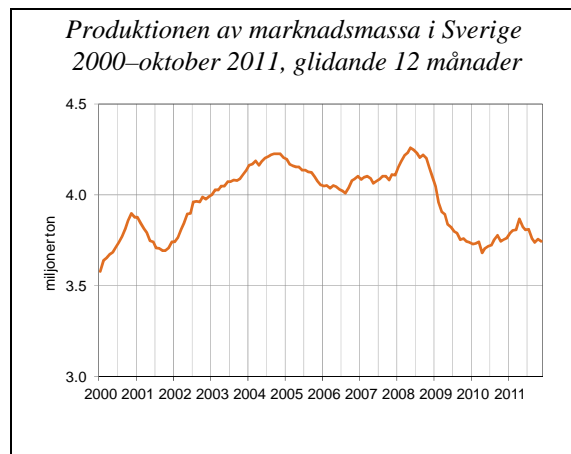
Massaproduktionen i Sverige har bromsat in kraftigt sedan i våras. Siffermässigt är produktionen på oförändrad nivå jämfört med 2010.

¹ I denna rapport behandlar vi enbart den massa som säljs på den öppna marknaden, till skillnad från massa som tillverkas för brukens egen pappersproduktion.

Jämförelsen är överdrivet positiv eftersom svenska massabruk tappade produktion i samband med arbetsmarknadskonflikten mellan Pappers och Skogsindustrierna i april 2010. Utan produktionsförlusten i april 2010 hade produktionen visat en tillbakagång med en procent. Flera bruk har genomfört eller kommer att genomföra produktionsinskränkningar eller förlängda underhållsstopp under hösten till följd av en svagare efterfrågan hos kunderna.

Även massaexporten har successivt bromsat in och var till och med oktober tre procent lägre än förra året. Även för exporten störs jämförelsen av förra årets arbetsmarknadskonflikt, men här görs inga justeringar i talen. Leveranserna till EU har gått tillbaka med åtta procent, medan exporten till Asien stigit, bland annat till Kina som nu blivit den tredje enskilt största exportmarknaden för massa från Sverige.

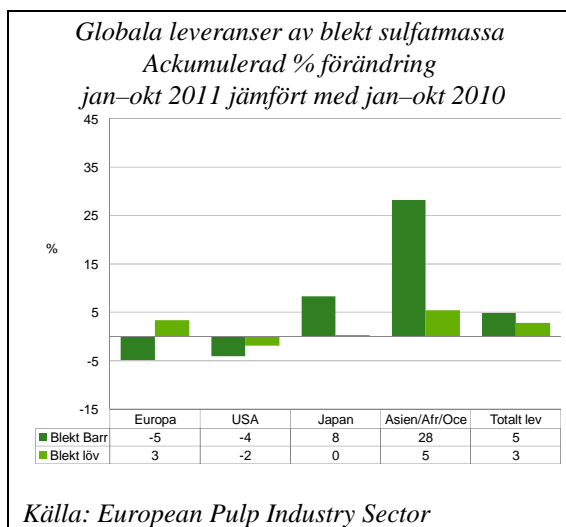
Lagren av massa² hos de svenska tillverkarna steg under sommaren, i likhet med hos övriga producenter (se vidare under rubriken Internationellt).



² Här avses enbart kemisk massa.

Internationellt – minskade leveranser till Europa och USA, ökade till Kina

De globala leveranserna av massa (blekt sulfatmassa) har till och med oktober stigit med omkring fyra procent. Starkast har ökningen varit till Kina, dock med stora fluktuationer i volymer. Leveranserna både till USA och till Europa har minskat. I oktober var nedgången särskilt stark. De minskade leveranserna är en följd av den lägre pappersproduktionen i USA och Europa.



Lagren av massa hos tillverkarna globalt ligger på en högre nivå under andra halvåret 2011 än tidigare under 2010 – 2011. Lagerökningen har bidragit till prisnedgången på massa.

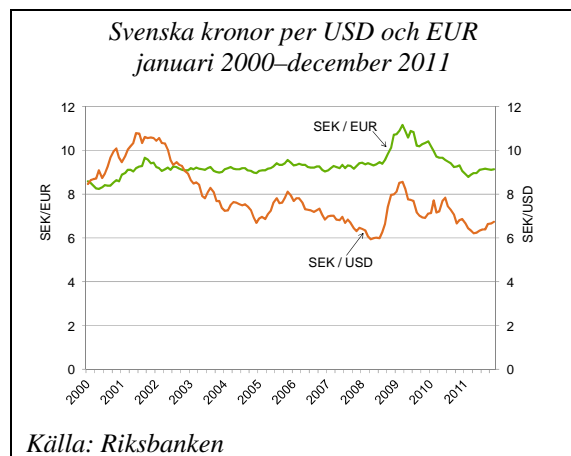
Producenter i Sverige och andra länder drar ner produktionen för att förhindra lageruppyggnad och balansera marknaden.

Priset på massa har sänkts flera gånger sedan juni

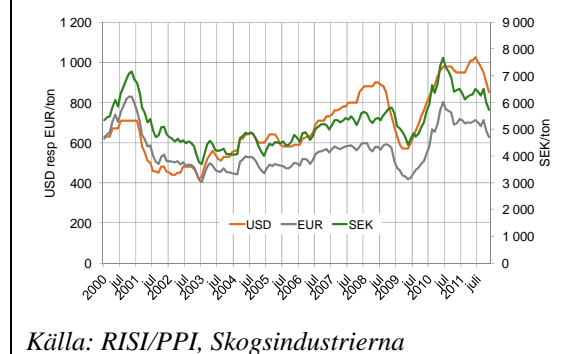
Prisrörelserna på massa är nära kopplade till globala lagerförändringar och balansen mellan utbud och efterfrågan. I det svaga marknadsläge som råder för närvarande uppmärksammas lagerförändringar starkt av köpare och säljare på marknaden.

Massapriset i dollar (här avses blekt barrsulfatmassa i Västeuropa) har sedan toppnivån på 1025 USD i juni sänkts vid fem tillfällen till 850 USD i november. Det motsvarar en sänkning med 17 procent. Omräknat till svenska kronor har

emellertid massapriset inte gått tillbaka lika starkt eftersom kronan har försvagats mot dollarn. Inte heller för kunderna i Europa har prisnedgången varit lika stor eftersom dollarn stärkts även mot euron. Uttryckt i svenska kronor och i euro har priset sjunkit med tolv procent sedan i juni 2011. Det behöver noteras att massa också säljs till lägre priser än de ovan angivna.

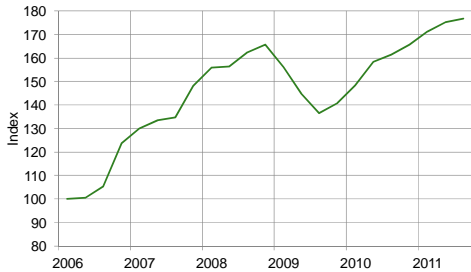


Pris blekt barrsulfat i Västeuropa t o m november 2011 i USD samt omräknat till SEK och EUR



Massatillverkarnas lönsamhet påverkas negativt av sänkta priser men också av höjda priser på vedråvara. Följande diagram visar prisutvecklingen kvartalsvis för massaved i Sverige. Flera aktörer har under tredje och fjärde kvartalet aviserat sänkningar av massavedspriset, men sänkningarna framgår ännu inte av statistiken från Skogsstyrelsen.

*Prisutveckling för massaved fritt skogsbilväg 2006–2011 kv 3, hela Sverige, leveransvirke**



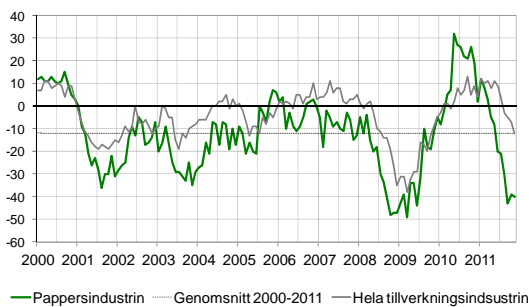
*Underlaget motsvarar ca 10 procent av förbrukningen av svenskt massaved Källa: Skogsstyrelsen, bearbetning av Skogsindustrierna

Papper

- Pappersproduktionen lägre än förra året.
- Fortsatt svag efterfrågan i Europa.
- Sveriges pappersexport till EU har gått tillbaka, men ökat till Asien, bland annat Kina och Japan.

Under det senaste året har förtroendeindikatorn för pappersindustrin i Sverige sjunkit från en historiskt hög nivå, enligt Konjunkturinstitutets barometerenkät för november. Indikatorn har bromsat upp på nivåer som tangerar de som gällde under finanskrisen 2008 – 2009, och den ligger långt under nivån för tillverkningsindustrin totalt. Orderingången har sjunkit på såväl hemma- som exportmarknaden, och orderstocken bedöms som för låg.

Förtroendeindikator och genomsnitt "Pappers- och pappindustrin" januari 2000– november 2011



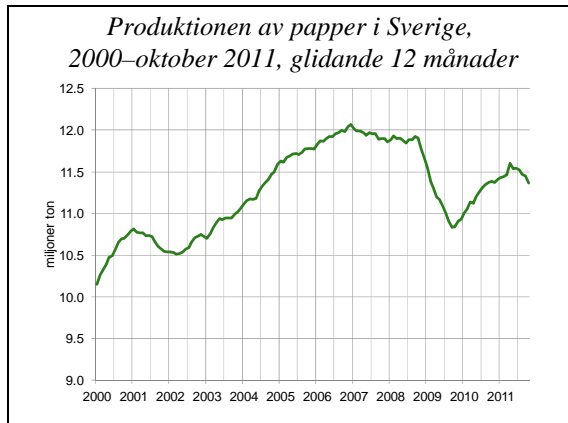
Källa: Konjunkturinstitutet

Lagersituationen har förbättrats de senaste månaderna, men drygt en tredjedel av företagen anser att färdigvarulagren är för stora. Marknadsmässiga produktionsinskränkningar har förbättrat lagersituationen.

Produktion och leveranser bromsar in

Ökningstakten i pappersproduktionen i Sverige har bromsat in sedan början av sommaren, och i oktober var produktionen hela åtta procent lägre än motsvarande månad förra året. Till och med oktober 2011 har produktionen minskat med en halv procent. Preliminära uppgifter för november visar på fortsatt tillbakagång. Jämförelsen blir dock överdrivet positiv av att produktion gick förlorad under den arbetsmarknadskonflikt som drabbade massa- och pappersindustrin vid avtalsrörelsen 2010. Utan konflikten skulle produktionen gått tillbaka med drygt 1,5 procent till och med oktober.

Produktionen under 2011 ligger på en nivå som är mer än en halv miljon ton lägre än före den ekonomiska krisen och recessionen 2008–2009. Det motsvarar årsproduktionen på två till tre medelstora pappersmaskiner.



Produktionen av grafiskt papper har minskat med en procent under den aktuella perioden. Tidningspapper har gått tillbaka med tre procent och magasinssapper ökat med drygt tre procent. Förändringarna avspeglar delvis företagets överflyttning av produktionskapacitet från tidningspapper till magasinssapper för att svara mot ändrade konsumtionsmönster. Produktionen av förpackningsmaterial ökade, men jämförelsen blir missvisande eftersom bruk med tillverkning av förpackningsmaterial var uttagna i strejk förra året.

Även den svenska exporten har successivt bromsat in, och var till och med oktober på oförändrad nivå jämfört med samma period förra året. Även här blir jämförelsen missvisande till följd av arbetsmarknadskonflikten. Med hänsyn taget till bortfallet skulle den svenska exporten ha minskat under årets första tio månader jämfört med föregående år.

Sveriges pappersleveranser till EU har minskat med knappt två procent. Leveranserna till Asien har ökat med elva procent med Kina som den enskilt största marknaden. Exporten till Kina och till andra länder såsom Japan, Indonesien och Saudi-Arabien steg kraftigt. Europa är dock den helt dominerande avsättningsmarknaden för pappersexporten med nära 80 procent av hela exportvolymen.

Papperskonsumtionen i Sverige visar tendens att minska

De inhemska leveranserna av papper hade en fortsatt nedgång under årets första tio månader. Importen till Sverige går nu tillbaka efter en stark uppgång 2010.

Konsumtionen av papper i Sverige visar sedan tre år tillbaka en tendens att sjunka. Efter att i tio år från slutet av 1990-talet legat tämligen stabilt på 2,2 – 2,3 miljoner ton per år är nivån nu snarare 1,9 – 2 miljoner ton. Minskningen är i huvudsak hänförlig till tidningspapper och skriv- och tryckpapper. Konsumtionen av mjukpapper har ökat.

Papperspriser sjunker eller ligger stilla

Prisutvecklingen i Tyskland får här tjäna som indikator på prisutvecklingen i lokal valuta för svenska exportleveranser eftersom Tyskland är Sveriges enskilt största exportmarknad för papper sammantaget. Prisutvecklingen kan dock vara annorlunda på andra viktiga marknader såsom Storbritannien, USA och Kina. Även för enskilda kvaliteter från ett företag kan prisutvecklingen vara annorlunda än den generella bild som ges här. Källa för prisuppgifterna är RISI. Prisuppgifter avser till och med december.

Den underliggande marknadsbalansen som har betydelse för prISRörelserna påverkas av importtryck från andra regioner. Växelkurserna inverkat på hur importen utvecklas.

Den svenska kronans utveckling mot försäljningsvalutorna påverkar intäkterna för de svenska företagen vid omräkning till svenska kronor. En starkare svensk krona medför lägre intäkter i svenska kronor och tvärtom vid en svagare valuta, allt annat lika.

Grafiska papper

Priset på tidnings- och tidskriftspapper ligger stilla sedan höjningen i augusti. För tidningspapper är priset inte tillbaka på nivån före det stora prisfallet i början av 2010. Kapacitetsneddragningar har fortsatt för att förbättra marknadsbalansen.

För s.k. träfria tryckpapper (bland annat kopieringspapper och papper för blanketter, broschyrer, boktryck) har priset för obestruket papper legat stilla sedan början av andra kvartalet, men sänktes i december. För bestruket har priset sänkts vid flera tillfällen sedan andra kvartalet. Svag efterfrågan, överkapacitet och lägre massapriser pressar priserna.

Förpackningsmaterial

För olika kartongkvaliteter har priset varit stabilt, i något fall sedan ett år tillbaka. Inom gruppen wellmaterial fortsätter prisnedgången för oblekt s.k. kraftliner (ytterskiktet i wellpapp), som är den kvalitet som dominerar tillverkningen i Sverige. Sedan årets början har priset sjunkit med tolv procent. Svag efterfrågan, överkapacitet och importvolymerna från främst USA pressar priset. För kraftliner med vit yta har prisutvecklingen varit mer stabil, men utsatts för press senaste månaderna. Säckpapper har oförändrade priser från andra till tredje kvartalet.

Internationellt – minskad produktion utom i Kina

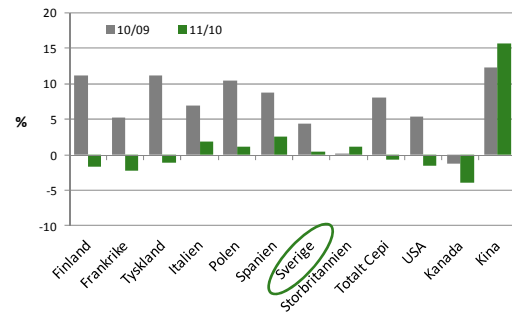
Pappersproduktion

Pappersproduktionen för medlemsländerna i CEPI³, den europeiska branschorganisationen, fortsatte att bromsa in under tredje kvartalet. Jämfört med tredje kvartalet 2010 minskade produktionen med drygt tre procent för länderna sammanlagt. Ackumulerat de första tre kvartalen har produktionen gått tillbaka med 0,6 procent. Produktionen under de senaste tolv månaderna ligger i storleksordningen nio miljoner ton lägre än toppåret 2007. Det förklaras dels av minskad produktionskapacitet som svar på strukturell minskning av efterfrågan och dels också av marknadsmässiga produktionsinskränkningar till följd av konjunkturellt svag efterfrågan.

Produktionen i de två största europeiska tillverkningsländerna Tyskland och Finland har gått tillbaka till och med september. Pappersproduktionen till och med september har minskat i Nordamerika; i Kanada med fyra procent och i USA med två procent. Pappersproduktionen i Kina däremot har fortsatt att öka och har för de första nio månaderna stigit med drygt 15 procent.

³ I CEPI ingår följande länder: Belgien, Finland, Frankrike, Italien, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Schweiz, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern, Österrike

Procentuell förändring av pappersproduktionen i vissa länder, helår 2010/2009 och jan–september 2011/2010



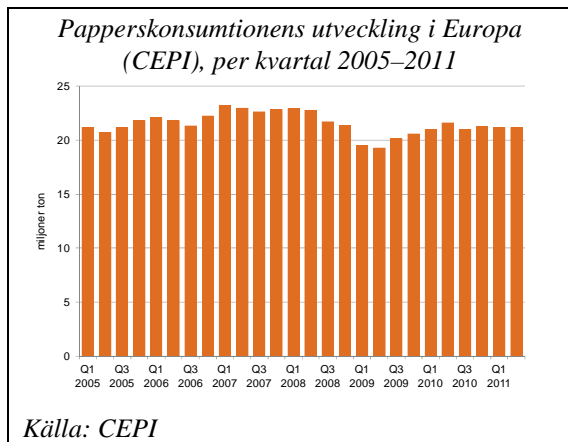
Källa: CEPI

Produktionen av magasinpapper i CEPI-länderna har ökat successivt under 2011, medan det motsatta gäller för så kallat träfritt tryckpapper, däribland kontorspapper. Även tillverkningen av s.k. mjukpapper för exempelvis hygienändamål har stigit. Förpackningspapper och kartong har gått tillbaka successivt även om produktionen ackumulerat under året är på oförändrad nivå jämfört med samma period 2010.

Konsumtion och efterfrågan

Det finns ännu ingen samlad bild av konsumtionsutvecklingen hittills i år. Under första halvåret sjönk konsumtionen i CEPI-området med nära en procent jämfört med första halvåret 2010.

Den svaga konsumtionsutvecklingen i CEPI-länderna visas också av en betydande exportökning till länder utanför Europa. Diagrammet nedan visar konsumtionen per kvartal och den lägre konsumtionsnivån efter den ekonomiska krisen 2008 – 2009. Konsumtionen av grafiskt papper och mjukpapper minskade medan konsumtionen av förpackningspapper ökade under det första halvåret.

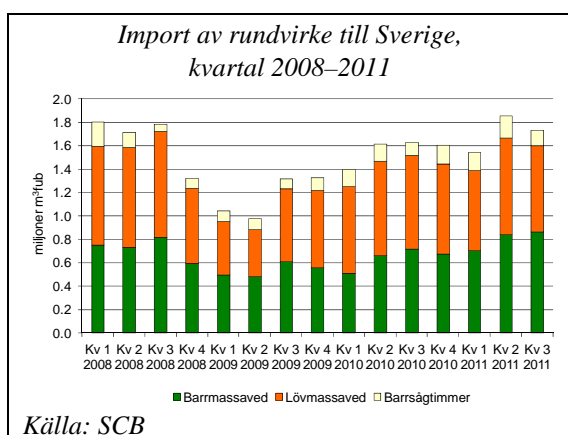


Utvecklingen till och med oktober 2011 jämfört med samma period 2010 för enskilda kvaliteter visar att efterfrågan i Europa på grafiska papperskvaliteter har gått tillbaka med mellan två och sju procent, med störst tillbakagång för s.k. träfria tryckpapper. De europeiska tillverkarna av tidskriftspapper har ökat sin export till länder utanför Europa. Till och med oktober hade leveranserna från europeiska tillverkare till hemmamarknaden minskat med två procent samtidigt som exporten till utomeuropeiska marknader ökat. Totalt hade dock leveranserna tidskriftspapper och tidskriftspapper minskat.

Råvara: Sveriges export och import av sågtimmer och massaved

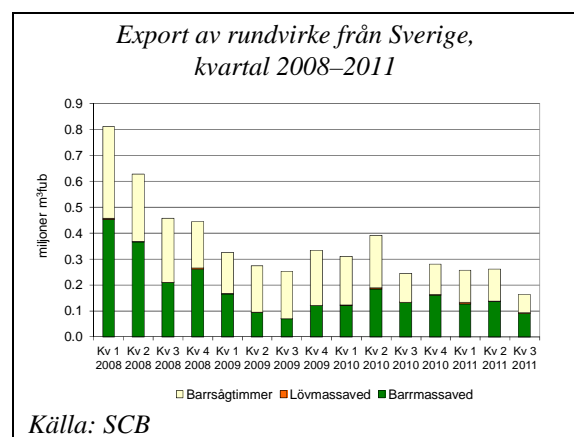
Sakta ökande import

Importen av rundvirke var tredje kvartalet 1,7 miljoner m³, vilket var 6 procent mer än samma period förra året. Därmed fortsätter den långsamma återhämtningen av virkesimporten som bottnade 2009. Framför allt är det importen av massaved som har ökat. Importen av sågtimmer är mycket liten och utgörs av gränshandel med de nordiska grannländerna, främst Norge.



Rundvirkesexport

Exporten av rundvirke uppvisar en motsatt trend och minskar successivt. Exporten under tredje kvartalet var knappt 0,2 miljoner m³. Fördelningen mellan massaved och timmer är ganska jämn.



Sysselsättning

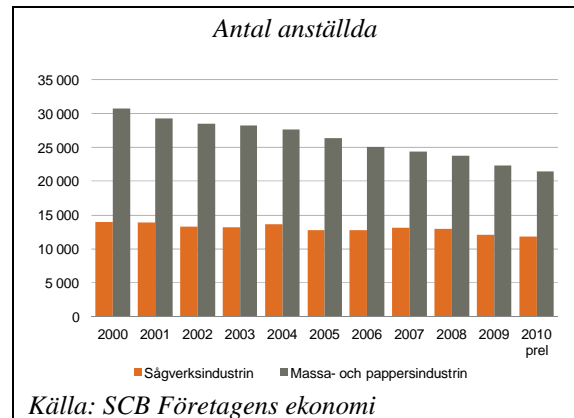
- Antalet anställda fortsätter att minska i sågverks-, massa- och pappersindustrin.
- Omfattande aviseringar om personalneddragningar, särskilt i sågverksindustrin, främst till följd av bristande lönsamhet.
- Nedläggningar av sågverk har ökat 2011.

Mellan år 2000 och 2010 sjönk antalet anställda i skogsindustrin totalt med uppemot 20 000 personer eller mellan 20 och 25 procent. Relativt sett störst minskning har det varit i massa- och pappersindustrin med drygt 9 000 personer eller i genomsnitt 3,5 procent per år. I sågverksindustrin har minskningen varit i genomsnitt 1,7 procent per år. År 2010 beräknas antalet anställda i sågverksindustrin till knappt 12 000 och i massa- och pappersindustrin till drygt 21 000.

Under 2011 har det osäkra ekonomiska läget och företagens svaga lönsamhet medfört att särskilt sågverken tvingats till nedläggningar, rationaliseringar och personalneddragningar. Hittills har drygt 500 personer aviserats om sådana åtgärder i sågverksindustrin och motsvarande i massa- och pappersindustrin är nära 300.

Varselstatistik från Arbetsmarknadsstyrelsen bekräftar att personalneddragningar ökat under de senaste månaderna. Också Konjunkturinstitutets

barometerenkät visar att flera företag kommer att fortsätta att dra ner på personal.



Sammantaget har hittills under året besked kommit om nedläggning av nio sågverk med en sammanlagd årskapacitet om drygt en miljon kubikmeter. Skälen är i huvudsak bristande lönsamhet. Samtidigt har två nya sågverk tagits i drift under året, och utbyggnad sker vid andra sågverk. En strukturell förändring pågår i sågverksindustrin.

Exportvärde och investeringar

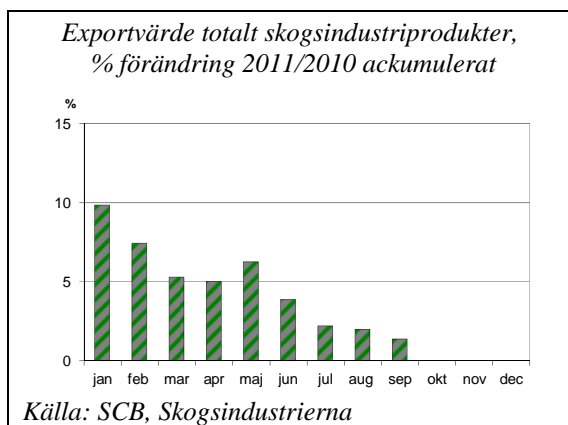
- Exportvärdet för skogsindustriprodukter sjönk under tredje kvartalet, men med en marginell ökning för de första tre kvartalen ackumulerat.
- Exportvärdet för papper har ökat medan det har gått tillbaka för sågade trävaror och är lika som förra året för massa under de första tre kvartalen 2011.
- Investeringarna i massa- och pappersindustrin gick starkt upp under 2011. I sågverken går investeringarna tillbaka efter stora satsningar år 2010.

Skogsindustrins exportvärde steg mindre än varuexporten totalt

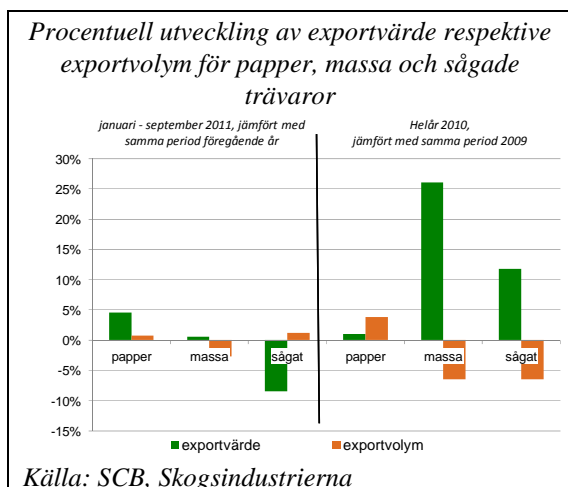
Exporten från Sverige utvecklades svagare under tredje kvartalet än tidigare under året, enligt SCB:s utrikeshandelsstatistik till och med september. Totalt till och med september hade exporten stigit med tio procent, och under tredje kvartalet var ökningen åtta procent, jämfört med motsvarande perioder föregående år.

Exporten av skogsindustriprodukter har visat en betydligt svagare utveckling; till och med september hade exporten stigit med endast en procent, och under tredje kvartalet gick exportvärdet tillbaka med drygt tre procent. Bäst har exportvärdet utvecklats för papper, där det ökat med drygt två procent under tredje kvartalet 2011. För sågade trävaror och för pappersmassa däremot sjönk exportvärdet med 15 respektive 14 procent under samma jämförelseperiod.

I följande diagram visas den successiva utvecklingen av exportvärdet för skogsindustriprodukter totalt under året.



Följande diagram visar den procentuella förändringen av exportvärde respektive exportvolym för januari–september 2011 jämfört med motsvarande period 2010 (vänstra delen) och för helåret 2010 jämfört med 2009 (högra delen).



Som jämförelse kan noteras utvecklingen av exportvärdet under de första tre kvartalen för

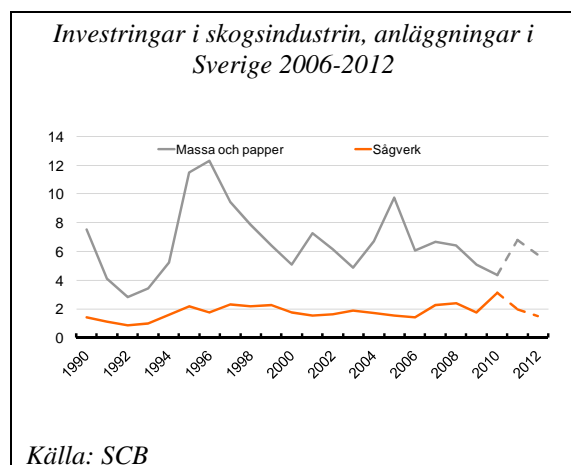
några andra produktområden: verkstadsvaror (last- och personbilar, maskiner, elektrovaror) hade en uppgång med 17 procent och mineralvaror (järn, stål, järnmalm) steg med 18 procent medan kemivaror (inkl läkemedel) sjönk med fem procent.

Investeringarna är miljö- och energirelaterade

Industrins investeringar totalt bedöms i år uppgå till 53 miljarder kronor, en ökning med tio procent jämfört med föregående år enligt SCB:s investeringsenkät för oktober. Investeringsvolymen väntas fortsätta att öka under 2012, med sju procent.

Några industribranscher som ökar sina investeringar under 2011 är gruvor och mineralutvinningsindustrin, som också väntas fortsätta med stora investeringar under 2012. Även textilindustrin och grafisk produktion väntas öka sina investeringar under 2011, men båda branscherna bedöms minska investeringarna under 2012.

Branscher som väntas minska sina investeringar under 2011 är transportmedelsindustrin och träindustrin, med 19 respektive 31 procent under 2011. Under 2012 väntas även träindustrin fortsätta minska sina investeringar.



I skogsindustrin bedöms investeringarna 2011 totalt uppgå till drygt tio miljarder kronor, varav i massa- och pappersindustrin nära sju miljarder kronor, vilket är en stark uppgång jämfört med 2010. Prognosen för 2012 innebär dock att investeringarna går tillbaka. En stor del av

investeringarna är energi- och miljörelaterade, men en del investeringar görs också för framtida expansion. Flera satsningar avser omställning av produktionen till produkter med stabilare efterfrågan och bättre lönsamhet eller för ökad flexibilitet i produktionen.

I sågverksindustrin minskar investeringarna 2011 – 2012, vilket hänger samman med att två nya stora sågverk färdigställts med topp i investeringsutgifterna under 2010. I år bedöms investeringarna komma att uppgå till två miljarder kronor. Investeringar i sågverken avser olika former av effektiviseringar och moderniseringar av produktionsanläggningarna. Ofta satsas också för sänkta produktionskostnader.

Om svensk skogsindustri

Skogsindustrin är en av Sveriges viktigaste basindustrier. Av svensk industris sysselsättning, omsättning och förädlingsvärde svarar skogsindustrin för 10 – 12 procent. Andelen av den svenska varuexporten är 11 procent, vilket motsvarade 129 miljarder kronor år 2010. Den svenska skogsindustrin är starkt exportinriktad. Av massa- och pappersproduktionen exporteras över 85 procent, och motsvarande för sågade trävaror är nära 70 procent. Sverige är världens näst största exportör sammanlagt av papper, pappersmassa och sågade trävaror.

Om branschorganisationen Skogsindustrierna

Skogsindustrierna är massa- och pappers- samt den trämekaniska industrins bransch- och arbetsgivarorganisation. Skogsindustrierna företräder drygt 50 massa- och papperstillverkare i sammanlagt 25 företag/koncerner och ca 140 sågverk inom ett 70-tal företag/koncerner. Organisationens uppgift är att stärka företagets konkurrenskraft och verka för en ökad användning av skogsbaserade produkter.

Om Kvartalsrapporten ”Så går det för skogsindustrin”

”Så går det för skogsindustrin” är en kvartalsredogörelse för utvecklingen och läget för skogsindustrin och dess delbranscher sågverks-, massa- och pappersindustrin. Informationen baseras på officiell statistik och på Skogsindustriernas statistik. Kvartalsrapporten kommer ut fyra gånger per år och riktar sig till en bred läsekrets av beslutsfattare, journalister, analytiker och andra intressenter.

Rapporten finns på: www.skogsindustrierna.org/Sa_gar_det_for_skogsindustrin.

Kontakt:

Marianne Svensén
Skogsindustrierna
Box 55525
102 04 Stockholm
marianne.svensen@skogsindustrierna.org
Telefon: +46 706 05 99 97